

PROJEKT MONITORINGU I EWALUACJI

LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD „NASZE ROZTOCZE” na lata 2023 -2027

1. Monitoring jest procesem ciągłym, polegającym na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu wdrażania Strategii w aspektach: finansowym, rzeczowym, jakościowym i ilościowym. Proces ten służy dostarczaniu informacji w celu kontroli zarządzania i podejmowania decyzji w sprawie aktualizacji Strategii.

Charakterystyka zasad i procedur monitorowania LSR

Proces monitorowania będzie prowadzony przez pracowników Biura LGD na bieżąco, w sposób ciągły przez cały okres realizacji Strategii (lata 2023 – 2029).

Elementy podlegające monitorowaniu: rzeczowa i finansowa realizacja LSR, bieżąca praca Biura LGD w tym zadania związane z udzielaniem doradztwa i realizacją Planu komunikacji, realizacja projektów wykraczających poza PROW oraz zaangażowanie społeczności lokalnej w proces wdrażania Strategii.

Opis sposobu pozyskiwania danych monitoringowych.

Prowadzenie monitoringu polega na pozyskiwaniu i gromadzeniu przez pracowników Biura LGD informacji i danych z różnych źródeł w celu oceny stopnia realizacji Strategii, funkcjonowania Biura LGD oraz zaangażowania społeczności lokalnej we wdrażanie LSR.

Tabela 1. Sposób realizacji monitoringu

Element podlegający monitorowaniu	Podmiot dokonujący monitorowania	Źródła pozyskiwania danych	Czas i okres pomiarów	Analiza danych monitoringowych
Stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu, działań skierowanych do grup w niekorzystnej sytuacji oraz realizacji projektów partnerskich i projektów w partnerstwie	Biuro LGD	- rejestr danych LGD - dane pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego i ARIMR, - ankiety monitorujące wypełniane przez beneficjentów LGD	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Analiza danych pozwoli na określenie stopnia realizacji oraz zgodności osiąganych wskaźników z założonym <i>Planem działania</i>
Zadania związane z udzielaniem doradztwa	Biuro LGD	- rejestry doradztwa udzielanego przez Biuro LGD - ankiety jakości udzielanego doradztwa	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Analiza danych pozwoli na monitorowanie jakości i skuteczności udzielanego doradztwa
Realizacja <i>Planu komunikacji ze społecznością lokalną</i>	Biuro LGD	- rejestr przeprowadzonych działań komunikacyjnych - ankiety wypełniane przez uczestników działań komunikacyjnych	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Analiza danych pozwoli na określenie stopnia realizacji zadań oraz stopnia osiągania wskaźników zaplanowanych w <i>Planie komunikacji</i>

Realizacja projektów wykraczających poza PROW	Biuro LGD	- rejestr danych LGD, wykaz złożonych wniosków, zawartych umów	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Analiza danych pozwoli na określenie skuteczności LGD w pozyskiwaniu dodatkowych źródeł finansowania realizacji projektów
Poziom zaangażowania społeczności lokalnej w proces wdrażania LSR	Biuro LGD	- zainteresowanie działaniami realizowanymi przez LGD (statystyki/dane od administratora strony internetowej, listy obecności, ankiety zamieszczone na stronie internetowej LGD)	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Analiza danych pozwoli na określenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces wdrażania LSR oraz na ocenę efektywności działań prowadzonych przez LGD

2. Ewaluacja to badanie społeczno-ekonomiczne realizowane w celu oceny jakości i efektów działalności LGD i realizacji LSR na funkcjonowanie i rozwój społeczności lokalnej. Ocena taka dokonywana jest w oparciu o odpowiednie kryteria i ma charakter zaplanowany i okresowy. W sytuacjach kryzysowych i wyjątkowych zakłada się również ewaluację doraźną. W celu przeprowadzenia oceny, ewaluacja posługuje się odpowiednio dobranymi metodami badań społecznych i ekonomicznych. Istotną cechą ewaluacji jest jej użytkowy charakter. Głównym celem badania ewaluacyjnego nie jest bowiem jedynie zwiększanie zasobu wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim poprawianie jakości wdrażanych interwencji.

LGD planuje przeprowadzać **ewaluacje wewnętrzne** (bieżące, LGD dokona ich samodzielnie za każdy rok wdrażania Strategii) oraz **ewaluację zewnętrzną** (zostanie zlecona zewnętrznym ekspertom po zakończeniu realizacji interwencji).

Elementy podlegające ewaluacji zostały podzielone na 3 główne obszary:

- 1) **Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju** (m.in.: stopień osiągnięcia wskaźników i realizacji celów LSR, stopień wykorzystania budżetu i adekwatność podziału środków, ocena innowacyjności na obszarze objętym LSR, stopień realizacji wybranych typów operacji - projektów partnerskich, projektów w partnerstwie, projektów grantowych w tym koncepcji Smart Village, projektów skierowanych do grup osób w niekorzystnej sytuacji, skuteczność i adekwatność stosowanych kryteriów wyboru operacji). Dodatkowo w ramach ewaluacji należy zbadać **realizację projektów wykraczających poza PROW**.
- 2) **Funkcjonowanie organów LGD** (m.in.: ocena przepływu informacji, efektywność pracy poszczególnych organów LGD)
- 3) **Funkcjonowanie Biura LGD w tym realizacja Planu komunikacji** (zadania związane z udzielaniem doradztwa przez pracowników Biura, stopień realizacji Plan komunikacji)

Stosowane kryteria ewaluacyjne

Najczęściej stosowanymi kryteriami w procesie ewaluacji są: skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość i trafność. Zastosowanie różnych kryteriów może prowadzić do skrajnie różnych ocen. Przykładowo: projekt może być uznany za skuteczny, ponieważ osiągnął zakładane cele, ale jest

nieefektywny, ponieważ zaangażowane zostały nadmierne zasoby, lub nieużyteczny, bo nie zaspokaja potrzeb beneficjentów.

Poniżej przedstawiono opis kryteriów ewaluacyjnych:

- * skuteczność – ocenia stopień realizacji zakładanych celów w LSR (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty.
- * efektywność - ocenia relację między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi) a osiągniętymi efektami interwencji.
- * użyteczność - ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania.
- * trwałość - ocenia ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).
- * trafność - ocenia adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie. Analiza tego kryterium jest prowadzona przed rozpoczęciem i w pierwszych fazach wdrażania interwencji.

Opis sposobu pozyskiwania danych ewaluacyjnych

Przeprowadzenie ewaluacji wymaga zebrania informacji pochodzących z różnych źródeł, dokonania ich analizy, a następnie wypracowania rekomendacji. Powoduje to konieczność zastosowania w badaniu szerokiego wachlarza metod i technik badawczych, dzięki którym możliwe będzie zgromadzenie kompletnych i wiarygodnych danych ewaluacyjnych dotyczących efektów realizacji LSR.

W celu prawidłowej realizacji ewaluacji zastosowane zostaną zróżnicowane źródła danych obejmujące zarówno analizę danych zastanych (desk research) jak i danych pozyskanych w wyniku przeprowadzenia różnych metod badawczych (anonimowe ankiety w wersji elektronicznej oraz w wersji papierowej, a w przypadku ewaluacji zewnętrznej dodatkowo wywiady indywidualne oraz zogniskowane wywiady grupowe).

Ewaluacja zewnętrzna zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem zróżnicowanych perspektyw badawczych. Będzie ona prowadzona przez pracowników Biura LGD, członków organów LGD oraz przez zewnętrznych doświadczonych ekspertów, co pozwoli uzyskać bogatszy i bardziej wiarygodny obraz badanych zagadnień. Poza tym zastosowany zostanie partycypacyjny model badania wykorzystujący wskazane powyżej metody badawcze zapewniające szerokie zaangażowanie społeczności lokalnej w proces ewaluacji.

Z wyników przeprowadzonej ewaluacji zostaną sporządzone raporty zawierające wskazanie ewentualnych działań naprawczych (ewaluacja wewnętrzna) lub rekomendacji (ewaluacja zewnętrzna), które będą wskazywać elementy wymagające pilnych zmian lub modyfikacji w Strategii lub w sposobie funkcjonowania i pracy Biura LGD. Raporty ewaluacyjne będą zatwierdzane przez Zarząd LGD i prezentowane Walnemu Zebraniu Członków Stowarzyszenia. W celu informowania społeczności lokalnej o efektach wdrażania Strategii, raporty ewaluacyjne będą także zamieszczane na stronie internetowej LGD.

